

Lokal arbetsplan/ plan mot kränkande behandling läsår 2021/2022

Förskolan Torvnäs Sunne kommun

SUNNE | VÄRMLAND

Innehåll

Presentation av förskolan.....	3
Sunne kommuns Värdeord som genomsyrar förskolans utbildning:	4
Vision för förskolan, Sunne kommun	4
Leken	4
Systematiskt kvalitetsarbete	4
Kunskapsutveckling	4
Förutsättningar för måluppfyllelse.....	5
Tillgänglig lärmiljö.....	6
Förutsättningar för måluppfyllelse.....	6
Ledarskap.....	7
Förutsättningar för måluppfyllelse.....	8
Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling	10
Aktiva åtgärder mot diskriminering.....	10
Plan mot kränkande behandling.....	11
Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	11
Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna	12
Pedagogisk planering språk.....	14
Bilaga	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Vad avses med begreppet diskriminering?	Fel! Bokmärket är inte definierat.
(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Vad är kränkande behandling?.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Presentation av förskolan

På Torvnäs förskola arbetar vi för att skapa en kreativ och lustfylld lärmiljö både inomhus och utomhus. Förskolans profil är skapande och utomhuspedagogik - "det vi kan göra inne kan vi också göra ute".

Förskolan har fyra team med barn mellan 1-5år, uppdelade i yngre- och äldre barn.

Vi arbetar för att skapa goda och trygga relationer med såväl barn som vårdnadshavare. Vi ser det kompetenta barnet som en tillgång och viktig resurs i vårt utvecklingsarbete.

Vi har två utvecklingsgrupper som arbetar för att planera, utveckla och utvärdera våra målstyrda processer. De båda profilgrupperna bygger på förskolans verksamhetsidé om "det man kan göra inne kan man också göra ute".

Grupperna "Skapande och utepedagogik" planerar för aktiviteter i våra lärmiljöer.

Lärmiljön ska vara föränderlig och utmanande utifrån barnens färdigheter och intressen.

Pedagogiken följer med under hela dagen – ute som inne.

På Torvnäs arbetar vi efter temat, de fyra elementen, där vi tidigare har jobbat med luft och eld. Detta läsår har vi startat upp "Tema Vatten".

Sunne kommuns Värdeord som genomsyrar förskolans utbildning:

Respekt - Utveckling - Professionalism

Vision för förskolan, Sunne kommun

Förskolan i Sunne kommun arbetar utifrån visionen *En förskola för alla*. Alla barn får stöd och stimulans att lära och utvecklas till sin fulla potential.

Sunne kommuns förskolor har hög kvalitet i undervisning och utbildning med anpassat barnantal i grupperna utifrån ålder, styrkor och behov. Sunne kommun har fortsatt hög andel förskollärare.

Leken

Leken är viktig i barnens utveckling och lärande. Leken har en central plats i förskolans utbildning och undervisning. Alla pedagoger har ett förhållningssätt och lärmiljö som uppmuntrar till lek och som bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbete som görs inom de tre områdena kunskapsutveckling, tillgänglig lärmiljö och ledarskap på både lång och kort sikt är nödvändiga för att styra och utveckla utbildningen i Sunne kommun.

Utbildningens och undervisningens kvalitet och förutsättningar följs systematiskt under läsåret. Detta för att säkra en hög kvalitet och utveckla verksamheten mot måluppfyllelse.

Förskolans utbildning och undervisning utgår alltid från målen i förskolans läroplan, det krävs engagerade och kompetenta lärare för att barnen ska lära och utvecklas utifrån dessa.

För att få ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete utgår vi från nuläge till förväntat läge utifrån nedanstående modell.

Lärares ledarskap och relation till varje barn lägger grunden för barnens kunskapsutveckling genom en tillgänglig lärmiljö.

Kunskapsutveckling

Förskolan är första steget i utbildningssystemet och för barnets framtida skolgång. Undervisning och utbildning utgår från barnens erfarenheter, intressen, styrkor och behov. Möjligheten att känna sig trygg är en förutsättning för utveckling och lärande. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att miljön präglas av tillgänglighet, trygghet, inkludering. För att följa barnets progression genom utbildningssystemet finns rutiner för överlämning mellan förskolor och förskola – grundskola. Detta för att ge barnet största möjliga förutsättningar i sin skolgång.

Språkutveckling är fokusområde läsåret 21/22.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Allt lärande ska utgå från barnets starka sidor, intressen och erfarenheter. Barnets progression följs och dokumenteras i pedagogisk dokumentation.
- Undervisningen ska ske under hela dagen, både utomhus och inomhus och i varierande miljöer.
- Undervisningen ska grundas på det systematiska kvalitetsarbetet planering, uppföljning, utvärdering och utveckling.
- Förskolans miljö ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet. Ett medvetet bruk av leken ska prägla verksamheten där varje barns utveckling och lärande främjas. För att möta och utmana alla barns lärande ska förskolan medvetet arbeta med skapande verksamhet.

Nuläge:

- Det finns en strävan hos oss att utgå från barnens starka sidor och ta tillvara på deras intressen. Vi delar in barnen i mindre grupper vilket bidrar till flera av barnen kommer till tals. Vi är lyhörda för barnens intressen och försöker hitta gemensamma komponenter vilket också är till hjälp när vi delar in dem i nya grupper utifrån deras intressen. Vi försöker alltid att se till den proximala utvecklingszonen för varje barn.
- Vi har jobbat på att bygga upp undervisningsmiljöer inomhus, det möjliggör undervisning under hela dagen. Vi har fått tänka till hur vi får in undervisning i vardagliga situationer i och med pandemin – vi har inte kunnat vistas på vissa ställen och inte fått vikarier osv. Även SKUA (Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt) har hjälpt oss reflektera över lärsituationer i vardagliga rutiner. Vi är aktiva pedagoger utomhus och följer barnens aktiviteter.
- Just nu reflekterar och utvärderar vi vår undervisning mycket muntligt, på arbetslagsplaneringar och liknande. Terminsvis har vi reflektionssamtal med rektor vilket hjälper oss att reflektera över vår undervisning. Kommunikationen mellan teamen i huset fungerar bra och det finns rum för ytterligare förbättring.
- Äldregrupperna delar på stora verkstan varannan vecka och yngregrupperna använder lilla verkstan. Skapandegruppen hjälper hela huset att planera skapandeaktiviteter. De gör en övergripande planering och teamen ansvarar för att genomföra dem på gruppens nivå. Vi är med barnen och leker och är tillgängliga för dem. Genom att dela in barnen i mindre grupper blir det enklare för oss att vara närvarande.

Förbättringsområden/utvecklingsområde:

- Att tänka på att våga be om hjälp av kollegor om det behövs, det gynnar både sig själv, kollegan och barnen. Vi hittar något vi kan säga för att enkelt be om hjälp - till exempel "mitt toleransfönster är slut" i konflikter. Vi behöver också tänka på att erbjuda hjälp till en kollega om det behövs. Det är viktigt att kommunicera så det sker på rätt sätt så det inte upplevs av kollegan att man kommer och tar över. Vi jobbar med varandra – inte emot!
- Ett utvecklingsområde är hur vi planerar och organiserar undervisningen när det fattas personal. En lösning har varit att vi går ut – vi behöver planera fler undervisningsaktiviteter utomhus för att även dessa situationer ska bli lärorika. Vi behöver också sätta på oss våra pedagogiska glasögon för att hitta lärande i barnens egna aktiviteter! Vi ska också bli bättre på att se möjligheter istället för hinder – till exempel att ordna utemiljön kan bli en aktivitet tillsammans med barnen.
- Vi kan använda det vi lärt oss av SKUA i vår utvärdering av verksamheten – till exempel fyrfältare. Ett utvecklingsområde är att få in en rutin på att fylla i reflektionsunderlag, 10 minuter varje planering, och skicka in en gång i månaden.
- Ett utvecklingsområde är att bli bättre på att utforska musik och drama med barnen.

Tillgänglig lärmiljö

Tillgänglig lärmiljö innebär att undervisningen och utbildningen ska vara stimulerande, inkluderande och tillgänglig för alla barn utifrån deras förutsättningar. Handlingsplaner kan upprättas vid behov både på organisation – grupp – individ för att användas i förebyggande syfte.

Förskolan ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt med syftet att synliggöra och kritiskt granska de normer som ligger till grund för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem till samspel, utforska omvärlden samt stödja barnets utveckling lärande, lek och kommunikation.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Lärmiljön ska utgå från det kompetenta barnet och stimulera barnet i dess utveckling och lärande. Alternativ kommunikation och extra anpassningar används aktivt.
- Värdegrunden ska tydliggöras i det aktiva arbetet mot diskriminering och plan mot kränkande behandling.
- Överlämningar av barn till förskoleklass sker vid överlämningskonferenser i slutet av vårterminen det året barnet fyller 6 år. Överlämningar sker om barnet byter förskola eller kommun.

- Stödfunktioner som finns inom förskolans verksamhet är barnhälsoteam, specialpedagog. Samtliga förskoleverksamheter har barnkonferenser kontinuerligt under året för att följa barnens läroprocesser och sätta in olika former av stöd där behov finns.
- Förskolans undervisning och utbildning ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar.
- Förskolan ska ge möjligheter att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik, dans.
- I samarbete med hemmet ska förskolan skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska ges möjlighet att utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans verksamhet ska utgå från en helhetssyn på barnen och barnens behov.

Nuläge: Får vi tydliga lek- och lärmiljöer, ger vi barnen rätt förutsättningar för att bli lekare och utforskare. Olika material erbjuds i bygg- och konstruktionsleken på förskolan, både ute och inne som tex Duplo. I vår magnetlek har vi tillfört olika material så som djur, fordon och figurer för att besjåla och utveckla leken vidare. Vi har kommit igång med snickarverkstaden ute. Vi vill utveckla lekmiljön och göra rum i rummet. Vi vill ge barnen bra förutsättningar till lekro.

Förbättringsområden/utvecklingsområde:

- Att använda våra digitala medel för att kunna utveckla leken och främja barnens fantasi. Tex, har barnen intresse för att leka hundar kan man projicera en hundkoja på väggen. I detta arbete har vi kommit olika långt i huset. Projektorer på varje avdelning så man kan använda de digitala medel och utveckla lärmiljön. Så vi kan skapa en lekmiljö.
- Att göra tydliga lekmiljöer i vår omgivning. Vad kan barnen göra på sin avdelning och på vår gård. Att ha en miljö som bjuder in till lek och fantasi. Tex på gården, att ha en brandbil som en "station" och där kan leken sedan utvecklas. Några barn kan ha svårt att få igång en lek utan något att utgå ifrån. En förskola för alla.
- Tydliga lärmiljöer med bildstöd. Att all personal använder sig av en bildknippa, för att vi ska kunna använda AKK (AlternativKommunikation), att vi har en röd tråd genom huset. För att kunna hjälpa barnen att kommunicera.
- Gröna pricken, för att barnen ska välja aktiviteter och hålla sig kvar, detta kan också skapa lugn och ro i grupperna.

Ledarskap

Ledarskapet ska ge barnen förutsättning att lära och utvecklas, ge utmaningar och stimulans. Undervisning ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet där förskolläraren ska leda de målstyrda processerna. Förskollärare leder barnskötare och annan personal i utvecklingen av utbildningen.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Förskolan ska arbeta tematiskt för att skapa förutsättningar för meningsfullt lärande utifrån läroplan.
- Analys av utbildning, metoder och förhållningssätt ligger till grund för utveckling av stödstrukturer för organisation – grupp – individ.
- Förskollärarna ska leda undervisning genom ett medvetet förhållningssätt och utifrån ett relationellt perspektiv.
- Reflektionsunderlag ska användas för att följa upp och utveckla de målstyrda processerna.
- Alla i arbetslaget ansvarar för den egna såväl som den kollegiala utvecklingen.
- Alla i arbetslaget ska genomföra utbildningen utifrån läroplan och skollag och har ett gemensamt ansvar att förbättra utbildningen.

Nuläge: (Bra/Mindre bra)

Vi är bra på att samarbeta i teamen och ganska bra på att samarbeta i benen. Det finns rum för förbättring med samarbetet över båda benen i verksamheten.

Vi är bra på att hjälpa varandra i huset när någon fattas eller liknande, men vi känner att det går ut över kvalitén på verksamheten.

Vi har en läroplan som vi är stolta över att arbeta utifrån men vi behöver hitta lösningar som gör det möjligt för oss att samarbeta över hela huset så inte undervisningens kvalitet påverkas. I dagsläget skapar det en viss stress hos pedagoger samtidigt som det har blivit till det bättre.

Torvnäs har ett genomgående temaarbete i huset, som vi arbetar med utifrån de olika barngruppernas förutsättningar. Temat är valt genom demokrati i huset.

I nuläget känner vi att vi är mindre bra på att lämna in reflektionsunderlag så ofta som det bör göras. Vi tänker att om vi blir bättre på att göra dem, så kan vi ha nytta av dem genom att använda dem som vår planering.

Vi är bra på att ta beslut i huset, men vi är sämre på att följa/fullfölja besluten som tas.

Förbättringsområden/utvecklingsområde:

Vi behöver ta mer ansvar i våra gemensamma ytor i huset exempelvis matsal, verkstad och tvättstuga. Vi tror att vi behöver arbeta mer med dessa gemensamma ytor så att vi kan få samma förhållningssätt. Vi utvecklar hela tiden nya relevanta grupper, exempelvis "matsalsgrupp" etc. För att kunna nå dit. Med tydliga ramar med fördelat ansvar tror vi att det skapar ett lugn hos både pedagoger och barn. Miljöerna behöver vara genomtänka och ansvaras över så att det inte blir stressmoment hos dem som ska vistas där.

Vi har olika förhållningssätt på Torvnäs, men vi behöver ändå ha samma gemensamma mål i de beslut vi har tagit. Det är viktigt att vi följer upp beslut som tagit: Hur har vi gjort? Har vi gjort som vi sagt? Vi behöver hjälpa varandra att följa de beslut som tas som t.ex att skor ska vara på utomhus, man kan hjälpa varandra att få på barnen skor. Detta är en sak som vi skulle kunna lägga över mer på våra husmöten, förslagsvis att vi i varje team skriver upp under veckans gång vad som behöver diskuteras så att husmöten också får en viktig uppgift som kommer gynna verksamheten.

Vi behöver bli bättre på att be om hjälp. Om vi känner att vi behöver hjälp så är vi i ett stressat läge, då behöver vi också förstå att detta speglar sig ut i barngruppen. Vi behöver ta hjälp för både barnen och vår egen skull.

Vi behöver förbättra vårt synsätt på reflektionsunderlag. Vi behöver se dem som ett stöd för oss så att vi kan använda det i utvecklingssyften i våra barngrupper. Det är bättre att sätta av lite tid varje planering, alternativt varannan för att sedan fylla i, reflektera och utveckla. Då kommer vi nå högre kvalitet i vår undervisning.

Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av diskriminering eller kränkande behandling, alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolan ska dokumentera hur de arbetar för att förebygga och förhindra att något barn utsätts för trakasserier som har samband med någon av följande diskrimineringsgrunder.

Kön: att någon är kvinna eller man

Åtgärd:

- Tänka på hur vi använder samtalsämnen, ord och tonfall, agerande och reaktioner som är könsrelaterade.
- Vi ska undvika att kategorisera efter kön
- Uppmuntra många olika gruppkonstellationer i lek och styrda aktiviteter

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring identitet och uttryck

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

Åtgärd:

- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter i sin vardag
- Vi ska påvisa variationer ur ett etniskt perspektiv
- Material och litteratur ska visa mångfald

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Kartläggningar och handlingsplaner följs upp systematiskt för att synliggöra och stödja barnets styrkor och behov.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald

- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring sexuell läggning

Ålder: uppnådd levnadslängd

Åtgärd:

- Vi ska ha en medvetenhet i hur vi använder begreppet ålder inkluderande

Religion/trosuppfattning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring olika trosuppfattningar

Plan mot kränkande behandling

Alla verksamheter som lyder under skollagen, till exempel förskola, skola och fritidshem, måste varje år göra en plan mot kränkande behandling som ska tydliggöra hur aktiva åtgärder som ska förebygga och förhindra kränkningar. Det ska finnas en plan för varje verksamhet och den ska anpassas till läget som råder där. Genom observationer, intervjuer, trygghetsvandringar med barnen och utvecklingssamtal med vårdnadshavare kartläggs utbildningens behov av aktiva åtgärder. Fortlöpande under året dokumenteras händelser som kan uppfattas som kränkningar i utbildningen. Dessa händelser bearbetas i arbetslaget, med barnen, vårdnadshavare och rektor och resulterar i fortsatta åtgärder. Åtgärderna följs upp och utvecklas i reflektionsunderlaget och i den årliga utvärderingen.

Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (Bilaga)

1. Personal inom enheten/förskolan/avdelningen som ser eller får kännedom om att något barn är/har blivit diskriminerat, trakasserat eller kränkt har en skyldighet att genast agera och dokumentera
2. Om ett barn upplever sig kränkt av barn, personal eller anhörig dokumenteras händelsen av personalen
3. Föräldrar kan anmäla barnets upplevelse av kränkande behandling till personalen eller rektor. En kränkingsanmälan görs då av personal som sedan meddelar detta till rektor
5. Rektor utreder om händelsen behöver utredas vidare, anmälan görs då till huvudman och utredning sker
6. I varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänsten skall göras. Ansvarig för utredning och bedömning är rektor.

Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Östra & Västra benets yngre barnsteam

Nuläge:

Vi är närvarande pedagoger och alltid en ”på golvet” för att förebygga att kränkande behandling sker. Vi lyfter våra styrkor och höjer barnens status genom att be dem ta hjälp av varandra. Vi uppmuntrar och uppmärksammar barnens positiva handlingar för att bygga upp en känsla av att lyckas. Vi uppmuntrar barnen att använda språket för att berätta eller visa när något har hänt så att vi tillsammans eller barnet själv kan försöka hitta lösningar. Här har vi använt oss mycket att ”Stopp-handen”. Vi är stöttepelare och barnens bollplank.

Vi pratar aktivt med barnen om hur man ska vara som en bra kompis och använder begrepp för att kunna uttrycka vad man känner. Vi bekräftar barnens känslor och pratar om de olika känslorna.

Vi jobbar med genusmedvetenhet och utmanar könsroller i lekar med barnen och i våra dagliga samtal. Vi kan exempelvis jobba med detta genom att i rolleken är det pappa som gråter eller att mamman är stark. Vi lyfter starka kvinnor som Pippi Långstrump och målar bilder med Batman som gråter över en tappad glass. Vi pratar om kläders funktion och inte om vad som är fint eller fult.

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

- Stärka sin egen identitet och känna sig trygg i den
- Få känna att man har rätt att säga nej, inte vilja och att kunna påverka
- Att få känna rätt till sina egna känslor
- Skapa ett normkritiskt tänkande

Hur vet vi att vi är på väg mot målen:

- Barnen använder aktivt ”Stopp-handen” för att visa sina gränser
- Vi upplever att barnen tar hand om varandra genom att stötta och hjälpa varandra
- Barnen genomför aktiva handlingar genom att exempelvis ge nappen till någon som är ledsen, bekräftar varandras känslor genom att säga begreppen eller visar med kroppen vilka känslor barnet känner.

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi utifrån:

Kunskapsutveckling:

- Lyhörda och anpassar undervisningen utifrån barnens behov och intressen
- Reflektionssamtal med vår rektor

Tillgänglig lärmiljö:

- Bildstöd som visar förhållningssätt i lärmiljön, exempelvis symboler som visar på ”här går vi”, ”här är vi lugna” osv.
- Fokusord som stöttar barnen och pedagoger i situationsanpassade lärmiljöer
- Uppdaterat och inkluderande lekmaterial som passar utifrån barngruppens behov.

Ledarskap:

- Vi reflekterar och samtalar i teamet för att uppmärksamma och bli påmind om vårt förhållningssätt gentemot barnen.
- Vi utvecklar vårt ledarskap i analys genom ögonblicksforskning
- Vi är varandras ”fiffiga kompisar” där vi med en stöttande roll diskuterar, reflekterar och analyserar vårt förhållningssätt gentemot oss och barnen

Uppföljning:

- Vi använder oss av reflektionsunderlag vid vår planering kontinuerligt
- Reflektionsunderlag skickas 1 gång per månad till rektor.

Utvärdering

Pedagogisk planering språk

Östra & Västra benets yngre barnsteam

Nuläge:

Vi är lyhörda och anpassar vår undervisning och lärmiljö efter barnens och gruppens behov. Vi har börjat använda oss av tecken som stöd och arbetat med begynnelsebokstäver.

Vi smalar av och tänker på att göra våra arbeten mindre. Vi tänker att det är bättre att kunna mycket om en sak än att tänka att vi ska kunna lite om massa saker, då kan vi gå in mer på djupet i vårt lärande.

Vi börjar med att ta oss tid till reflektion vid våra arbetslagsplaneringar för att skapa kontinuitet i våra utvärderingar.

Vi har börjat terminen med trygghetsarbete med våra barn för att utveckla våra relationer till dem och så att de ska kunna känna trygghet på Torvnäs. Vi har börjat planera för hur vi ska använda våra barnloggar för att de ska bli en tillgång i vår verksamhet.

Vi har blivit mer medvetna kring olika undervisningssituationer i förskolan genom vårterminens arbete i SKUA. Vi ser med "skua-glasögon" i vilken undervisningssituation vi befinner oss i och kan också agera och arbeta därefter.

I nuläget arbetar vi hårt för att se varandras kompetenser och stötta varandra i våra roller som goda pedagoger och förebilder gentemot varandra och barnen.

Mål:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften.

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Vi arbetar med SKUA och visionen är att det ska bli en naturlig del av vårt arbetssätt. Genom SKUA tittar vi på utflöde och inflöde av språket både för oss och barnen, vilket gör dessa läroplansmål självklara då det är dit vi vill nå.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Genom ögonblicksforskning kan vi se att vi blivit mer medvetna om hur vi talar och agerar i olika situationer och lärandesituationer i verksamheten.
- Alla barn tar initiativ till kommunikation, både verbalt och icke-verbalt. Vid icke-verbalt kommunikation används tecken, kroppsspråk och mimik.

- Barnen deltar utifrån deras egna förmågor genom bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans.

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi utifrån:

Kunskapsutveckling:

- Vi arbetar med språk hela dagen i verksamheten på ett medvetet sätt.
- Bildstöd och tecken som stöd.
- Vi planerar verksamheten och ger plats för olika uttrycksformer.
- Vi stannar upp i aktiviteter och går in på djupet istället för att tänka för stort, exempelvis använder oss av en bok en längre tid som vi inspireras av när vi planerar för verksamheten.

Tillgänglig lärmiljö:

- Bildknippor, bildstöd och tecken som stöd
- Tillgång till material i barnens höjd
- Fokusord i syfte till att berika språket
- Tydlig lärmiljö, material och inredning visar aktiviteten

Ledarskap:

- Närvarande pedagoger som är en viktig resurs i både språk och ledarskap
- Vi använder ett rikt språk där vi upprepar korrekta meningsuppbyggnader och brett ordförråd, utan att påpeka men genom att berika språket.
- Ge betänketid i kommunikation med barnen och varandra
- Vi utvecklar vårt ledarskap i analys genom ögonblicksforskning
- Vi är varandras "fiffiga kompisar" där vi med en stöttande roll diskuterar, reflekterar och analyserar vårt förhållningssätt gentemot oss och barnen

Uppföljning:

- Vi använder oss av reflektionsunderlag vid vår planering kontinuerligt
- Reflektionsunderlag skickas 1 gång per månad till vår chef
- Använder oss av barnloggar som vi kan använda som grund i våra planeringar tillsammans med Lap:en och läroplanen

Utvärdering

Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna. Stacken / Holken

Nuläge:

I nuläget har vi en barngrupp med flera individer som behöver stöttning. Vid leksituationer ser vi att konflikter lätt uppstår. Vi vill främja inkluderingen i leksituationerna. Vi vill stärka och främja barnens styrkor. Vi vill ge barnen förståelse för leksignaler både verbalt och kroppsligt.

Vi har barn med behov av extra stöttningar i övergångar så som, hallen, till matsalen avsluta och påbörja aktivitet.

Mål:

Funktionsnedsättning: Förskolan ska ta till varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas **uppstå^[PL1]**,

- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler,

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Vi vill ge barnen social kompetens och förberedelse för hela livet. Ge barnen förutsättning att lyckas med sitt sociala samspel utifrån sin egna förmåga. Ta hjälp av varandras styrkor och kompetenser.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen:

- Barnen inkluderar varandra i leksituationer
- Barnen visar respekt mot varandra
- Barnen tar tillvara på varandras styrkor och kompetenser
- Barnen är trygga i övergångar.

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi personal:

Kunskapsutveckling:

- Dela in barnen i mindre grupper.
- Förberedelser inför olika situationer tex. Timstock, Ritsagor.

- Lägga undervisningen på nivåer utefter barnens förutsättningar.
- Dramatisera olika berättelser och situationer.
- Göra ritsagor tillsammans med barnen.
- Förhållningssättet - Fokusera på barnens styrkor.

Tillgänglig lärmiljö:

- Vi använder oss utav bildknippor i arbetslaget.
- Använder oss utav fokusord – tex. samarbeta, tillsammans, hjälpa.
- Använda projektor för att ta fram olika bakgrunder/bilder för att förstärka lärandemiljöer samt även använda musiken som hjälpmedel.
- Använda beebooten till att åka till olika bilder på känslor och ord.

Ledarskap:

- Vi följer upp saker vi bestämt
- Tydliga och aktuella rutiner finns tillgängliga
- Tydliga lärmiljöer - ger tydliga ramar för material

Uppföljning:

Använder oss utav barnloggar och reflektionsunderlag

Sker vid jämna mellanrum på våra teamsplaneringar

Utvärdering

Sker i slutet av terminen

Pedagogisk planering språk. Stacken / Holken.

Nuläge:

I vår tidigare analys tog vi upp att vi vill utveckla bildstöd i våra lärmiljöer för att möta barnen på deras olika språknivåer. I nuläget har vi en barngrupp som har behov av att möta språket på många olika nivåer.

Mål: Barnet ska ges förutsättningar att kunna kommunicera, uttrycka sig samt göra sig förstådda i våra lärmiljöer.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
- intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Barnet ska känna sig delaktig, känna tilltro till sin egen förmåga, kunna förebygga konflikter, få ett rikare ordförråd som leder till språkutveckling samt språkförståelse.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Alla barn kommunicerar utefter sin egen förmåga i våra lärmiljöer.
- Alla barn leker övertid med vuxen eller några kompisar

- Barnen visar intresse för bild/språk kartorna

Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi:

Kunskapsutveckling:

- Vi introducerar barnen i språk/bild kartor
- Vi pedagoger är aktiva användare och goda förebilder av materialet
- Vi använder tankesättet vi fått genom SKUAN – murbruksord och tegelstenar.

Tillgänglig lärmiljö:

- Mindre samlingar och grupper där vi samtalar om hur språk/bildkartor används.
- Har en aktivitet runt den aktuella lärandemiljön.
- Böcker som stärker de olika lärande miljöerna som väcker barnens intresse.

Ledarskap:

- Vi är närvarande och stöttande pedagoger
- Introducerar med tydlighet
- Genom filmning analysera vår undervisning
- Ge varandra feedback i olika lärande situationer.
- Vi pedagoger utmanar barnen i det språkliga. SKUA - Stöttar- Lär -Utmanar.
- Erbjuder böcker som passar de olika lärande miljöerna.

Uppföljning:

Använder oss utav barnloggar och reflektionsunderlag

Kommer att göras på teamsplaneringarna med jämna mellan rum

Utvärdering:

Sker vid terminens slut

Hyddan och Grottan Pedagogisk planering språk

Nuläge: Just nu ser vi ett stort intresse för bokstäver hos barnen, något som vi fångar upp för att ge barnen inflytande över sin dag. Barnen vill gärna få skriva på sina teckningar och är stolta när de känner igen bokstäver.

De visar en nyfikenhet för bokstäver, ord och deras betydelse. Därför leker med rim och ramsor, ställer gåtor till barnen och leker med ord under roliga och lustfyllda sammanhang.

Mål:

ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera.

intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap,

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Att kunna kommunicera är en rättighet enligt barnkonventionen. Att få delta i samtal och få bli talad till, delta i samtal utifrån sina förutsättningar och utveckla sina kommunikativa förmågor.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

När de visar intresse för att skriva sitt namn eller i alla fall känner igen sitt namn.

Att barnen får en förståelse för bokstäver och att man kan använda brev för att förmedla budskap.

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi utifrån:

Kunskapsutveckling: Vi delar barnen i grupper för att alla ska kunna få möjlighet att komma till tals och öva på att lyssna på varandra. Vi ser att vi kan ha fler tillfällen under dagen med planerad undervisning. Vi behöver organisera och tydliggöra vårt material som kan inbjuda till språkutveckling.

Tillgänglig lärmiljö: Bildstödsknippor, bildstödkartor i de olika rummen/lärmiljöerna, gröna pricken, TAKK.

Skrivhörna.

Se över hallen och hur den är tydlig för barnen, bland annat med bildstödsremсор med kläder och väder. Skuaf-arbetet börjar här för denna termin där vi uppmärksammar språk och kommunikation.

Ledarskap: Ram, struktur och tydlighet, gemensamt förhållningssätt. Ge tid för talande och lyssnande. Vi ska lyfta fram de olika språk vi har i gruppen. Använda oss av de resurser vi har för att kommunicera bredare, bland annat övergångsmusik, bildstöd, TAKK, förväntanssamtal, Ugglo och Fonomix.

Uppföljning: Barnloggar och reflektionsunderlag ligger till grund för vår planering. Vi gör samma aktivitet över tid, ögonblicksforskning

Utvärdering

Sker av arbetslaget på vårterminen 2022

Hyddan och Grottan Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Nuläge: Vi har valt att fokusera på diskrimineringsgrunden ”kön” då vi i nuläget ser att barnen leker och kommenterar utifrån stereotypa könsmonster i leken. Vi hör att några av barnen säger att man inte kan leka med vissa leksaker om man är tjej etc.

Mål:

Förskolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar barnens utveckling, val och lärande.

- Tänka på hur vi använder samtalsämnen, ord och tonfall, agerande och reaktioner som är könsrelaterade.
- Vi ska undvika att kategorisera efter kön
- Uppmuntra många olika gruppkonstellationer i lek och styrda aktiviteter

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

Vi behöver visa att alla människor är värdefulla oavsett vilken kön man har. Samt att våra egenskaper eller intressen inte sitter i vårt "kön".

Hur vet vi att vi är på väg mot målen:

- Genom samtal och diskussioner med barnen.
- Genom barnens egna reflektioner och handlingar.
- I dialog och reflektioner med vårdnadshavare.

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi utifrån:

Kunskapsutveckling: All personal delar med sig om man läst eller sett något kring kön som är relaterbart till förskolan, vi fortsätter diskussionen i "det fysiska rummet" med varandra.

Tillgänglig lärmiljö: Styrda lekgrupper. Alla material är tillgängliga oavsett kön.

Ledarskap: Vi ska vara förebilder och tänka på vårt språkbruk.

Uppföljning: Arbetslagsreflektion

Utvärdering

Bilaga

Vad avses med begreppet diskriminering?

(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
4. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-4 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag

Vad är kränkande behandling?

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven

kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.